

Společná zemědělská politika EU – právní základ, cíle, nástroje.


JUDr. Jana Tkáčiková, Ph.D.

Společná zemědělská politika EU

- Právní základ
- Cíle
- Principy
- Nástroje
 - Společná organizace zemědělských trhů
 - Systém jednotných plateb
 - Politika rozvoje venkova

Společná zemědělská politika EU

- ▶ Hlava III (čl. 38 - 44) Smlouvy o fungování EU
 - ▶ Sdílená pravomoc EU a členských států
 - ▶ Vnitřní trh se zemědělskými produkty
- ▶ Cíle (rovnocenné, ale protikladné)
 - ▶ Zvýšení produktivity zemědělství
 - ▶ Odpovídající životní úroveň zemědělců
 - ▶ Stabilizace trhů
 - ▶ Plynulé zásobování potravinami
 - ▶ Rozumné ceny zemědělských produktů pro spotřebitele



Case 5/67 a 5/73

- ▶ THE OBJECTIVES SET OUT IN ARTICLE 39 OF THE EEC TREATY, WHICH ARE INTENDED TO SAFEGUARD THE INTERESTS OF FARMERS AND CONSUMERS, MAY NOT ALL BE SIMULTANEOUSLY AND FULLY ATTAINED .
- ▶ THE COMMUNITY INSTITUTIONS MUST HARMONIZE THE VARIOUS OBJECTIVES OF THE COMMON AGRICULTURAL POLICY WHICH, TAKEN SEPARATELY, APPEAR TO CONFLICT WITH ONE ANOTHER AND, WHERE NECESSARY, ALLOW TEMPORARY PRIORITY TO ONE OF THEM IN ACCORDANCE WITH THE DEMANDS OF THOSE ECONOMIC FACTORS OR CONDITIONS IN VIEW OF WHICH THEIR DECISIONS ARE MADE.
- ▶ C-131/86
 - ▶ *Efforts to achieve objectives of the common agricultural policy, in particular under common organizations of the markets, cannot disregard requirements relating to the public interest such as the protection of consumers or the protection of the health and life of humans and animals, requirements which the Community institutions must take into account in exercising their powers.*

Faktory a jejich úskalí

- ▶ Politicko-ekonomické
 - ▶ Přebytky produkce a tržní nerovnováha
- ▶ Socio-politické
 - ▶ Ochrana domácí výroby, lobbystické skupiny
- ▶ Socio-ekonomické
 - ▶ Pokles počtu zemědělců a vylidňování venkova
 - ▶ Zvýšení cen zemědělských produktů pro spotřebitele



Společná zemědělská politika (SZP/CAP) od roku 1962

➤ Východiska

- Nízká úroveň samozásobení
- Množství malých rodinných farem
- Nerozvinutá dopravní infrastruktura
- Absence záchranné sociální sítě
- Ekonomická nemožnost přímé finanční podpory
- Hlavní nástroj
 - Společné cenové systémy a finanční režim

➤ Důsledky

- Růst přebytků, zahlcení intervenčních skladů, rostoucí finanční náklady
- Intenzifikace zemědělství, nekonkurenceschopnost, nízká výkonnost
- Nespravedlivá a nerovnoměrná distribuce finanční podpory mezi zemědělce a členské státy

Reformy CAP

- ▶ 60. – 80. léta 20. století
 - ▶ „Oběť vlastního úspěchu“
 - ▶ Krize nadvýroby „hory másla, jezera vína“
 - ▶ Dumping na světových trzích, pokles světových cen, mezinárodní tlak
 - ▶ Mansholtův plán (1968)
 - ▶ Návrh podpory vzdání se zemědělské výroby, snížení cenové hladiny
 - ▶ Reformy 80. let
 - ▶ Produkční kvóty a limity cenového systému
 - ▶ MacSharryho reforma (1992)
 - ▶ Od podpory trhu k podpoře producentů
 - ▶ Snížení intervenčních cen, uvádění půdy do klidu a využívání zemědělské půdy pro jiné účely
 - ▶ Kompenzační platby
 - ▶ Od plošně vyplácených podpor k přímým platbám
- ▶ Agenda 2000
 - ▶ Od strukturální k regionální politice
 - ▶ **OD PODPORY PRODUKČNÍHO K PODPĚRE MULTIFUNKČNÍHO MODELU ZEMĚDĚLSTVÍ**
- ▶ Hlavními prvky reformy
 - ▶ Snížení intervenčních cen u významných komodit (o 15 % u obilí, 20 % u hovězího masa a od roku 2005 u mléka o 15 %)
 - ▶ Kompenzace vyššími přímými platbami
 - ▶ Podpora tržního chování zemědělců
 - ▶ Bezpečnost potravin a animal welfare
 - ▶ Agroenvironmentální otázky a problematika venkov



Mid-term Review 2003 (Fischlerova reforma)

► **DECOUPLING = ODDĚLENÍ PLATEB OD PRODUKCE**

- Jednotná platba na farmu (SPS)
- Jednotná platba na plochu (SAPS)
 - (pro nové členské státy)

► **CROSS COMPLIANCE**

- Závislost výplaty plateb na plnění environmentálních požadavků

► **Modulace**

- Zvyšování objemu finančních prostředků na rozvoj venkova
- Snižování přímých plateb velkým farmám

► **Degresivita (finanční disciplína)**

- Roční stropy a lineární snižování přímých plateb

► **Set aside opatření**

- Ukládání půdy do klidu

► **Rozvoj venkova**

- Poradenský systém pro zemědělce (audity farem)

► **Rozdělení Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu pro zemědělství (EAGGF) na**

- Evropský zemědělský záruční fond (EAGRD - pro přímé platby)
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

► **Flexibilita**

► **Jednotná společná organizace zemědělských trhů**

- Snížení intervenčních cen, příp. zrušení intervenčních nákupů



Health Check 2008 (kontrola funkčnosti)

- Úprava stávajících mechanismů
 - Zvýšení povinné modulace
 - Vazba na výzvy
 - Pokračování v decoupling
 - Změny v systému mléčných kvót
 - Zrušení povinného vyjímání části půdy z produkce (set-aside opatření)
 - Zrušení hektarové podpory pěstování energetických plodin
- Nové výzvy v rámci programu rozvoje venkova
 - Řízení rizik, Změny klimatu, Biopaliva, Voda, Biologická rozmanitost



Reformy CAP

- CAP 2014 – 2020
 - Nové problémy, výzvy a cíle (čl. 110 odst. 1 nařízení č. 1306/2013)
 - Hospodářské
 - Dostatek kvalitních potravin, zemědělská produktivita
 - Stabilní ceny
 - Environmentální
 - Udržitelné hospodaření s přírodními zdroji
 - Adaptace na změny klimatu
 - Územní/pozemkové
 - Rozvoj venkova
 - Vyvážený rozvoj území
 - Konkurenceschopnost, udržitelnost a efektivita
 - Legislativa



OMNIBUS regulation

► **Přímé platby**

- Pravidla týkající se trvalých travních porostů byla upravena, aby členským státům poskytovala větší flexibilitu
- Zjednodušení prvků ekologizace
- Nepovinné rozlišování mezi aktivními a neaktivními zemědělci
- Možnost zvýšení plateb pro mladé zemědělce

► **Rozvoj venkova**

- Zvýšení atraktivity opatření k řízení rizik, některé prahy se snižují a zároveň se zvyšují sazby podpory
- Jednodušší využívání finančních nástrojů

► **Společná organizace trhů**

- Rozšíření pravomocí organizací producentů, jako je plánování produkce, optimalizace produkčních nákladů, uvádění na trh a sjednávání smluv na dodávky zemědělských produktů jménem svých členů, na všechna odvětví s cílem zlepšit postavení zemědělců v dodavatelském řetězci.

Schéma SZP 2014 - 2020

I. Pilíř

- Společná organizace trhů se zemědělskými produkty
 - Nařízení EU č. 1308/2013
- Přímé platby
 - Nařízení EU č. 1307/2013

II. Pilíř

- Politika rozvoje venkova
 - Nařízení EU č. 1305/2013
 - Nařízení EU č. 1310/2013

Financování, řízení a sledování

Nařízení EU č. 1306/2013

Figure 1. Direct payments as a share of the EU budget.
Multi-annual financial framework 2014-2020 current Prices*

* Not incl. EAGF assigned revenue
Source: European Commission

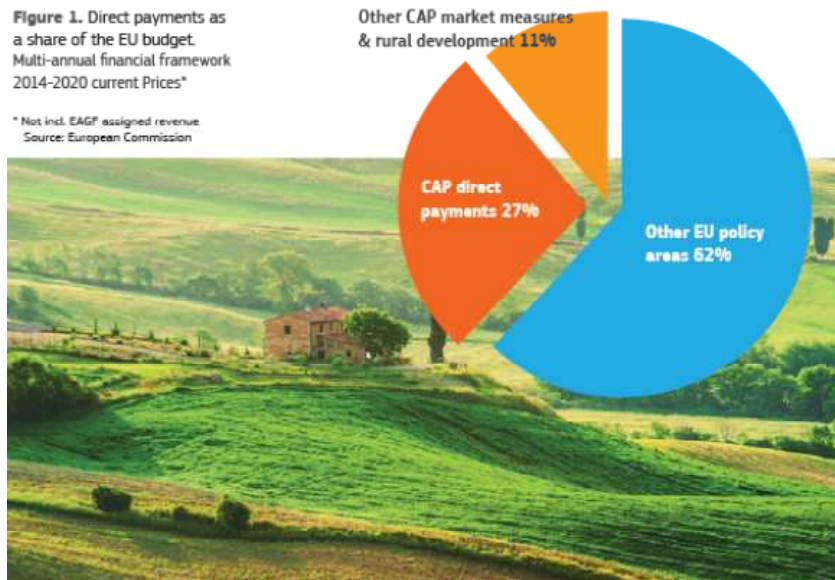


Figure 2. Relative situation of farm income compared to non-agricultural*

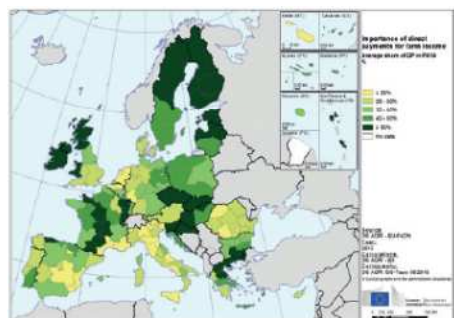


Figure 3. Importance of direct payments for farm income

Financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky

► Evropský zemědělský záruční fond (EZZF)

- Opatření pro regulaci nebo podporu zemědělských trhů
- Přímé platby zemědělcům
- Další výdaje
- Rozpočtový strop a rozpočtová kázeň
- Rezerva pro případ krizí v odvětví zemědělství
- Míra úpravy přímých plateb
- Systém včasného varování a sledování

► Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

- Sdílené financování
 - Platby pro programy rozvoje venkova
- Zákaz dvojího financování

Vnitrostátní nástroje

- Platební agentury
 - Subjekty členských států pověřené řízením a kontrolou výdajů
 - Akreditace
 - Výdaje mohou být financovány Unií, pouze pokud je uskutečnily akreditované platební agentury.
- Zemědělský poradenský systém
 - Poskytování poradenství zemědělcům v oblasti podmínek obhospodařování půdy a řízení zemědělských podniků
- Kontrolní systémy
 - Integrovaný administrativní a kontrolní systém
 - Kontrola operací/obchodní dokumentace
 - Správní sankce



Zemědělský poradenský systém v ČR

- ▶ Základní (orientační konzultace)
 - ▶ Zemědělské agentury Ministerstva zemědělství
 - ▶ Ústav zemědělské ekonomiky a informací
 - ▶ Nevládní neziskové organizace
 - ▶ Krajská informační střediska pro zemědělství a rozvoj venkova
- ▶ Odborné konzultace
 - ▶ [Vědecké výzkumné ústavy](#), veřejné vysoké školy, odborná sdružení nevládních organizací
- ▶ Individuální poradenství (v rámci Programu rozvoje venkova)
 - ▶ [Registr poradců MZE](#)
- ▶ Poskytování informací prostřednictvím specializovaných webových portálů
 - ▶ [Celostátní síť pro venkov](#)
 - ▶ [Portál Farmáře](#)
- ▶ Řízení
 - ▶ [Národní rada poradenství a vzdělávání pro zemědělství a rozvoj venkova](#)
 - ▶ Ústav zemědělské ekonomiky a informací ([ÚZEI](#))

Integrovaný systém

- ▶ Systematické správní kontroly všech žádostí o podporu a žádostí o platbu
- ▶ Kontroly na místě
 - ▶ Kontrolní vzorek
- ▶ Minimální úroveň a četnost
 - ▶ Zprávy o provedených kontrolách a ověřování výsledků



- ▶ Integrovaný administrativní a kontrolní systém

- ▶ Neoprávněné platby
 - ▶ Nevypacení podpory
 - ▶ Odejmutí podpory
- ▶ Správní sankce
 - ▶ Snížení částky podpory, příp. pozastavení podpory v případech, když lze očekávat, že příjemce může nesplnění v přiměřené době odstranit
 - ▶ vyplacení částky vypočtené na základě množství nebo období dotčených nesplněním
 - ▶ pozastavení nebo odnětí schválení, uznání nebo povolení
 - ▶ vyloučení z práva na účast v dotčeném režimu podpory nebo na jeho využívání nebo z práva na účast na dotčeném opatření podpory či jiných opatřeních nebo na jejich využívání
- ▶ Přiměřené a odstupňované podle závažnosti, rozsahu, trvání a opakování zjištěného nesplnění a nesmějí překročit stanovené limity

Prvky integrovaného systému

- počítačová databáze
- systém identifikace zemědělských pozemků
 - mapy, dokumenty evidence pozemků nebo jiné kartografické údaje
 - počítačový zeměpisný informační systém, včetně leteckých nebo družicových snímků
- systém identifikace a evidence platebních nároků
 - ověřování nároků a křížová kontrola s žádostmi o podporu a systémem identifikace zemědělských pozemků
- žádosti o podporu a žádosti o platbu
- integrovaný kontrolní systém
- jednotný systém identifikace každého příjemce podpory
- případně systém pro identifikaci a evidenci zvířat

Společná organizace trhů mléko, cukr, ovoce, zelenina, olivy, bavlna, víno, maso, vejce,...

- ▶ Tržní opatření
 - ▶ Regulace nabídky/cen
 - ▶ Intervenční nákupy a skladování
 - ▶ Pravidla pro uvádění na trh
 - ▶ Obchodní normy
 - ▶ Regulace dovozu a vývozu (cla, licence, kvóty, atd.)
- ▶ Záchranná síť
 - ▶ případy cenové krize a narušení trhů
 - ▶ ustanovení o mimořádných ochranných opatřeních
 - ▶ nová rezerva pro případ krize (vazba na finanční kázeň)
- ▶ Pravidla pro organizace producentů a sdružení a mezioborové organizace
- ▶ Pravidla hospodářské soutěže

Přímé platby

- ▶ Vícesložkový/multifunkční systém – oddělení od produkce, vazba na cíle
 - ▶ Povinné
 - ▶ Základní platba/Jednotná platba na plochu (až 70 %)
 - ▶ Platba na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí, tzv. Greening (30 %)
 - ▶ Platba pro mladé zemědělce (do 2 %)
 - ▶ Volitelné
 - ▶ Redistributivní platba (až 30 %)
 - ▶ Platba na oblasti s přírodními omezeními (až 5 %)
 - ▶ Dobrovolná podpora vázaná na produkci (až 10 – 15 %)
 - ▶ Režim pro mladé zemědělce (až 10 %)

**Státní zemědělský intervenční fond zveřejňuje
SAZBY JEDNOTLIVÝCH DOTAČNÍCH TITULŮ 2019**

OPATŘENÍ	SAZBA DOTACE V KČ	JEDNOTKA
Jednotná platba na plochu (SAPS)	3 394,11	ha
Greening	1 884,30	ha
Mladý zemědělec	1 697,06	ha
Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS):		
VCS bílkovinné plodiny	2 135,99	ha
VCS konzumní brambory	4 599,12	ha
VCS brambory pro výrobu škrobu	14 014,44	ha
VCS ovoce s velmi vysokou pracností	11 735,23	ha
VCS ovoce s vysokou pracností	7 892,29	ha
VCS zelenina s velmi vysokou pracností	10 862,63	ha
VCS zelenina s vysokou pracností	3 906,56	ha
VCS cukrová řepa	7 245,58	ha
VCS chmel	15 621,44	ha
VCS tele masného typu	8 083,99	VDJ
VCS dojnice	3 730,46	VDJ
VCS na chov bahnice nebo chov kozy	3 865,27	VDJ
PŘECHODNÉ VNITROSTÁTNÍ PODPORY (PVP)		
Zemědělská půda	129,86	ha
Chmel	3 532,43	ha
Brambory určené na výrobu škrobu	1 187,93	t
Přežvýkavci	70,19	VDJ
Krávy bez tržní produkce mléka	80,38	VDJ
Ovce/kozy	43,13	VDJ

Přímé platby

- Základní/jednotná platba
 - Základní platba
 - Platební nároky
 - Jednotná platba na plochu (do roku 2020 u vybraných členských států, vč. ČR)
 - + volitelně Přechodné vnitrostátní podpory (Top-Up platba)
 - Degresivita 5 % nad 150 tis. EUR ve prospěch programu rozvoje venkova
- Platba pro mladé zemědělce
 - Pro zemědělce do 40 let, kteří zřídili zemědělský podnik nejvýše pět let před žádostí o podporu
 - Na maximální výměru ve výši 90 ha po dobu nejvýše 5 let



Přímé platby

- ▶ Platba na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí
 - ▶ diverzifikace plodin
 - ▶ limity pro zastoupení jednotlivých plodin dle velikosti podniku
 - ▶ zachování stávajících trvalých travních porostů
 - ▶ udržení poměru TTP vůči zemědělské ploše
 - ▶ vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu v rámci zemědělských ploch
 - ▶ Např. úhor, krajinný prvek, ochranný pás, zalesněná plocha,...
- ▶ Povinné dodržování postupů provázané se základní/jednotnou platbou
 - ▶ Výjimka pro ekologické zemědělství

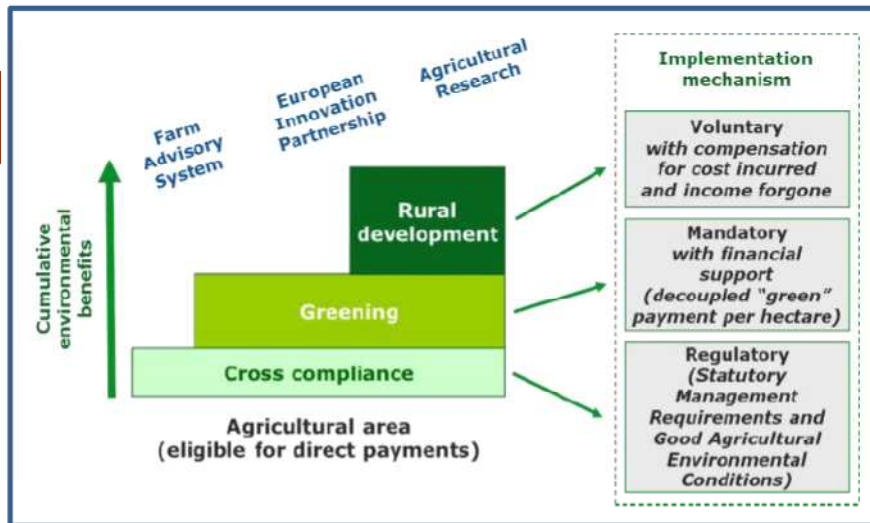


Figure 5. The new design of direct payments

EU FARMERS HAVE ACCESS TO:

Compulsory schemes (all MS):

- Basic payment
- Green¹ payment*
- Young farmers scheme

(+)

Voluntary schemes (MS choice):

- Coupled support
- Support in natural constraint areas
- Redistributive payment

All payments subject to cross compliance

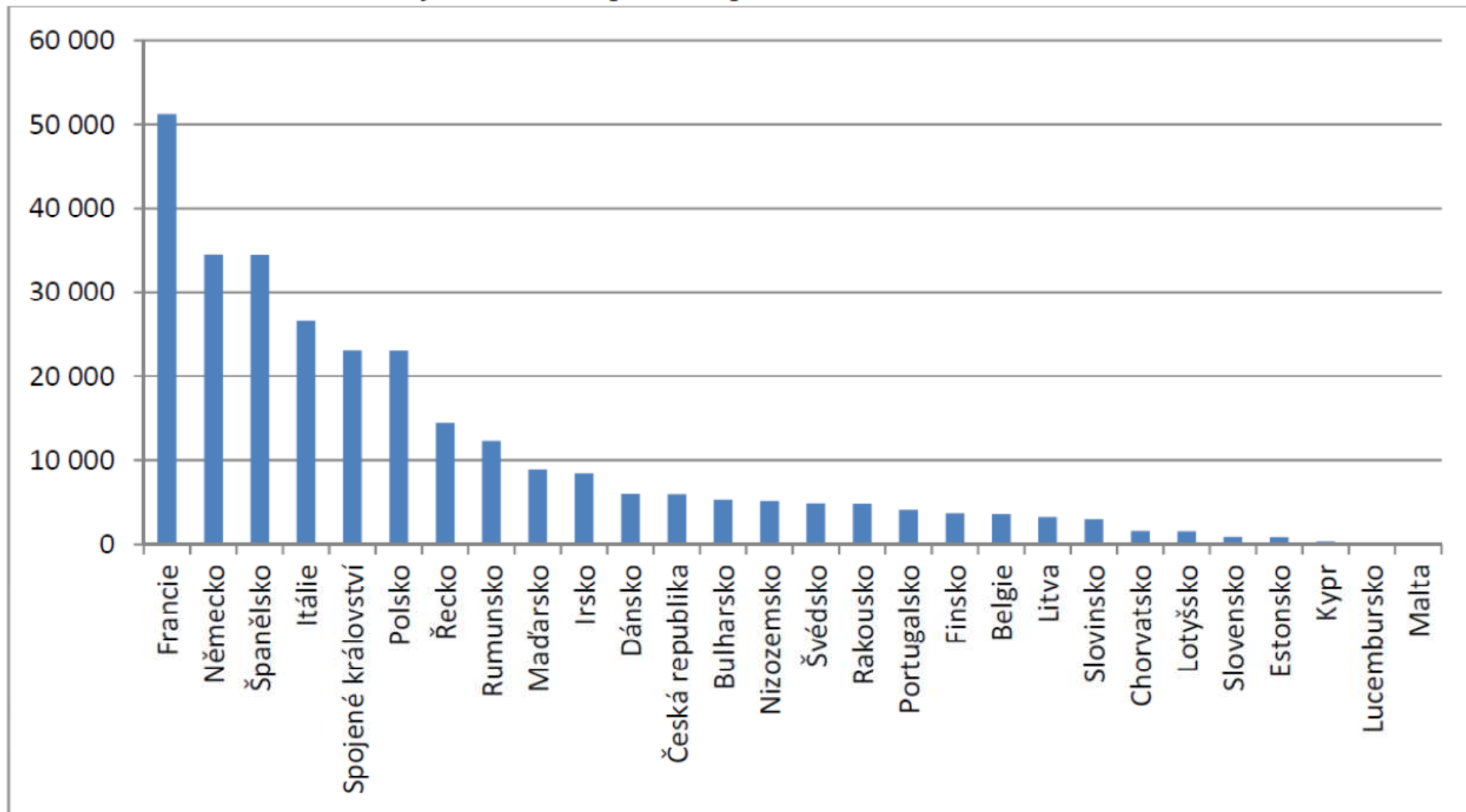
OR

A **simplified scheme** for small farmers (voluntary for MS)

Cross Compliance	** Coupled Support	** Natural constraint support	OR ↑	** Small Farmer Scheme up to 10% max. 1250 EUR simplified
	up to 10% or 15%	up to 5%		
	** Redistributive Payment			
	<ul style="list-style-type: none"> ○ up to 30% ○ max 65% of average direct payments (first ha) 			
	* Young Farmers Scheme			
	<ul style="list-style-type: none"> ○ up to 2% ○ +25% payments (max 5 years) 			
	* Green Payment			
	<ul style="list-style-type: none"> ○ mandatory 30% ○ greening practices or equivalent 			
* Basic Payment Scheme				
<ul style="list-style-type: none"> ○ no fixed percentage ○ 5% degressivity over 150 000 EUR 				

* **Compulsory** ** **Voluntary**

Graf č. 2 Srovnání celkových obálek pro PP pro období 2014-2020 v mil. EUR





Další přímé platby (dobrovolné)

- ▶ Redistributivní platba
 - ▶ Dodatečná podpora na první hektary podniku
- ▶ Podpora vázaná na produkci
 - ▶ Dobrovolná podpora vázaná na produkci
 - ▶ Dle odvětví a plodin
 - ▶ Tam kde zvláštní druhy země-dělské činnosti nebo zvláštní zemědělská odvětví, které jsou obzvláště důležité z hospodářských, sociálních nebo environmentálních důvodů, čelí určitým obtížím
 - ▶ Zvláštní podpora pro bavlnu
- ▶ Platba pro malé zemědělce
 - ▶ Zjednodušený režim pro platby do 1250 EUR
 - ▶ Osvobození od povinností greeningu
 - ▶ Nahrazuje ostatní přímé platby
- ▶ Platba pro oblasti s přírodním znevýhodněním
 - ▶ Vazba na opatření politiky rozvoje venkov

Tabulka č. 4 Nastavení přímých plateb v členských státech v roce 2017 v %

Členský stát	Základní platba/SAPS	Redistributivní platba	Greening	LFA	Mladý zemědělec	VCS
Belgie (Valonsko)	57	-	30	-	2	11
Belgie (Vlámsko)	29,9	17	30	-	1,8	21,3
Bulharsko	47,37	7,05	30	-	0,58	15
Česká republika	54,7	-	30	-	0,3	15
Dánsko	64,77	-	30	0,34	2	2,89
Německo	62	7	30	-	1	-
Estonsko	66,3	-	30	-	0,3	3,4
Irsko	67,8	-	30	-	2	0,2
Řecko	60,01	-	30	-	2	7,99
Španělsko	55,92	-	30	-	2	12,08
Francie	44	10	30	-	1	15
Chorvatsko	43	10	30	-	2	15
Itálie	58	-	30	-	1	11
Kypr	61	-	30	-	1	8
Lotyšsko	53,83	-	30	-	1,17	15
Litva	38,25	15	30	-	1,75	15
Lucembursko	68,02	-	30	-	1,5	0,48
Maďarsko	54,38	-	30	-	0,62	15
Malta	12,37	-	30	-	0,4	57,23
Nizozemsko	67,52	-	30	-	2	0,48
Rakousko	66,08	-	30	-	2	1,92
Polsko	44,7	8,3	30	-	2	15
Portugalsko	47,81	-	30	-	2	20,19
Rumunsko	47	5,3 - 5,9	30	-	2	13,7 - 14,9
Slovinsko	54	-	30	-	1	15
Slovensko	56	-	30	-	1	13
Finsko	49,8	-	30	-	1	19,2
Švédsko	55	-	30	-	2	13
UK (Anglie)	68	-	30	-	2	-
UK (Severní Irsko)	68	-	30	-	2	-
UK (Skotsko)	59,75	-	30	-	0,25	10
UK (Wales)	68	-	30	-	2	-

Zdroj: IMPLEMENTATION OF THE FIRST PILLAR OF THE CAP 2014 - 2020 IN THE EU MEMBER STATES - [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563386/IPOL_STU\(2015\)563386_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563386/IPOL_STU(2015)563386_EN.pdf)

Podmínky pro přímé platby

- ▶ Vnitrostátní a čisté stropy
 - ▶ Přidělené členským státům
- ▶ Finanční kázeň
 - ▶ Snížení přímých plateb ve prospěch EZFRV
 - ▶ Přesuny mezi pilíři SZP
- ▶ Aktivní zemědělec (od roku 2018 nepovinné)
 - ▶ Podmínka ve většině členských států zrušena
- ▶ Pravidla pro výše plateb
 - ▶ Minimální požadavky
 - ▶ Min. 100 EUR, min. 1 ha
 - ▶ Snížení plateb(capping)
 - ▶ Min. 5 % nad 150.000 EUR
- ▶ Integrovaný systém
- ▶ Kontrola podmíněnosti
 - ▶ Vazba přímých plateb na plnění požadavků dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy a zákonných požadavků v oblasti ochrany veřejného zdraví, životního prostředí, zdraví a pohody zvířat a zdraví rostlin
- ▶ Způsobilé hektary
 - ▶ Zemědělská plocha zemědělského podniku
 - ▶ orná půda, TTP a stálé pastviny nebo trvalé kultury
- ▶ Kumulace žádostí
 - ▶ Plocha, která odpovídá počtu způsobilých hektarů a na kterou zemědělec předložil žádost o základní, může být předmětem žádosti o jinou přímou platbu i o jinou podporu, na kterou se toto nařízení nevztahuje, nestanoví-li toto nařízení výslovně jinak.



Platební nároky

C-470/08

- ▶ Podstatou tří otázek předkládajícího soudu, které je třeba posoudit společně, je, zda právo Společenství ukládá pachtýři povinnost, aby při uplynutí pachtovní smlouvy vrátil pronajímateli propachtovanou půdu spolu s platebními nároky, které ve vztahu k této půdě vznikly nebo které s ní souvisejí, anebo mu vyplatil náhradu.
- ▶ Soudní dvůr takový převod nároků při uplynutí pachtovní smlouvy zcela odmítl, přičemž ihned zdůraznil, že se režim jednotné platby odlišuje od režimu mléčných kvót, který se řídí zásadou převodu kvót spolu se zemědělským podnikem.
- ▶ Dotčený režim podpor má za cíl zajistit zemědělskému obyvatelstvu přiměřenou životní úroveň, přičemž platební nároky přiznávané zemědělci z titulu režimu jednotné platby závisí na počtu hektarů, které měl k dispozici (tj. obstarával) v průběhu referenčního období, jakož i na platbách, které mu byly přiznány v rámci režimů podpory. Cílem tohoto spojení mezi platebními nároky a skutečně obstarávanými hektary, na něž lze poskytnout podporu, spočívá především v tom zabránit spekulativním převodům vedoucím ke kumulaci platebních nároků, které neodpovídají zemědělské skutečnosti.
- ▶ Naopak z dotčené unijní úpravy nevyplývá, že platební nároky jsou pouze vázány na určité pozemky, které měl zemědělec k dispozici v průběhu referenčního období a navíc tato úprava umožňuje pouze v restriktivní míře převést platební nároky.



Politika rozvoje venkova 2014 - 2020

- Součást politiky soudržnosti
 - samostatný II. pilíř SZP
- Podpora multifunkčního zemědělství a produkce veřejných statků
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
 - Od 1. 1. 2014 součást Evropských strukturálních a investičních fondů
 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění
- Dohoda o partnerství
 - Definuje hlavní oblasti podpor a priority členského státu napříč všemi dotčenými fondy
- Spolufinancování



Politika rozvoje venkova

- Obecné cíle
 - Přispění ke konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelnému řízení přírodních zdrojů, k opatřením v oblasti klimatu a k vyváženému územnímu rozvoji venkovských oblastí
- Priority
 - Podpora **předávání znalostí a inovací**
 - Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a **konkurenceschopnosti** všech druhů **zemědělské činnosti** ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a **udržitelného obhospodařování lesů**
 - **Podpora organizace potravinového řetězce**, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství
 - **Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů**
 - **Podpora účinného využívání zdrojů** a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku
 - Podpora **sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech**



Nástroje politiky rozvoje venkova

► Program rozvoje venkova na úrovni členského státu

- soubor opatření k provádění politiky podpory zemědělství v oblastech méně příznivých pro zemědělství, podpory rozvoje navazujících odvětví a podpory rozvoje venkova
- zjištění potřeb – stanovení cílů – volba opatření k dosažení cílů
 - stanovený rámcový obsah
 - individualizovaná strategie
 - zvláštní potřeby členských států
 - realizace priorit
- Vláda ČR → Evropská komise

► Opatření

- Široká škála – ekonomická, environmentální, sociální
- Pravidla financování
 - Jednotná sazba, maximální výše
 - 30 % pro environmentální opatření
 - 5 % pro iniciativu LEADER
 - Předběžné podmínky a výkonnostní rezerva



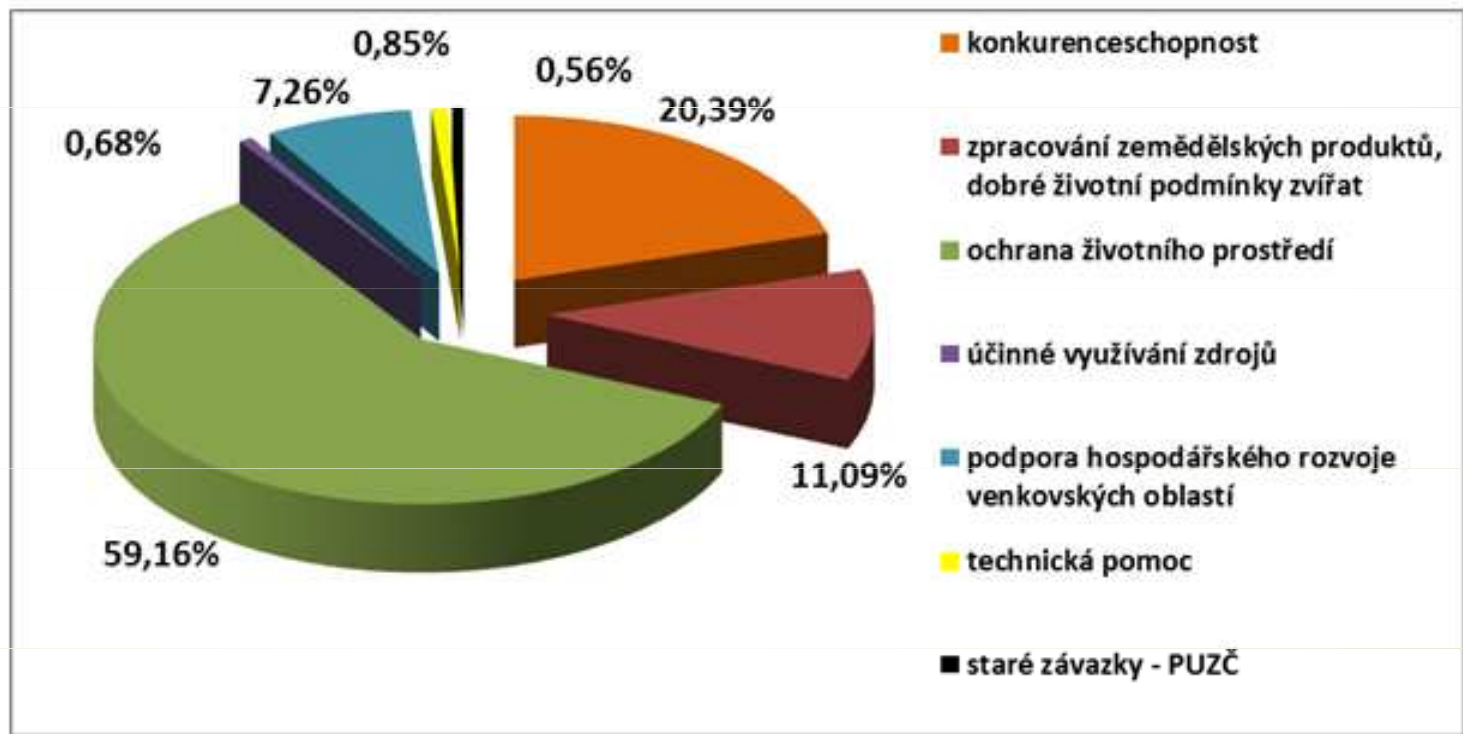
Nástroje politiky rozvoje venkova

► Technická pomoc a vytváření sítí

- Evropská síť pro rozvoj venkova
- Síť evropského inovačního partnerství EIP
 - Operační skupiny
- Celostátní síť pro venkov

► Řízení a kontrola

- Řídící orgán – Ministerstvo zemědělství
- Platební agentura – SZIF
- Monitorovací výbor
 - Ustaven Ministerstvem zemědělství
 - Vládní a nevládní subjekty
- Výroční zpráva o provádění

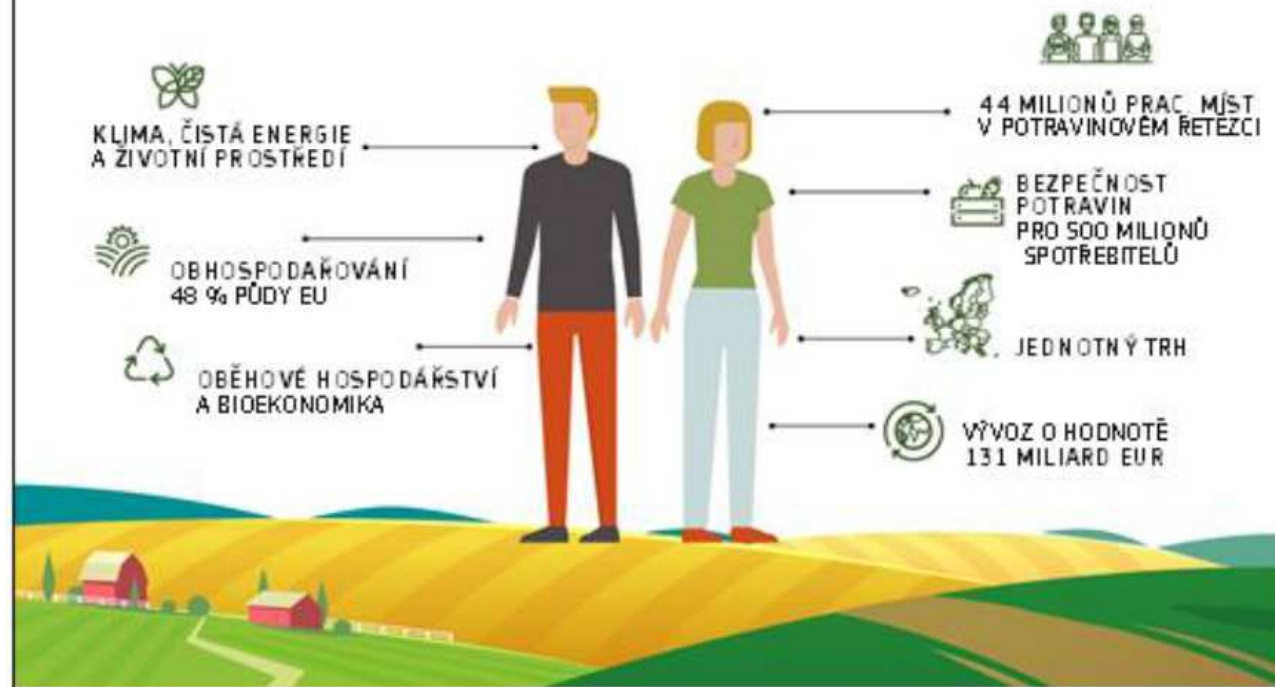




Evropský model zemědělství

- ▶ Multifunkční zemědělství, konkurenceschopné, šetrné k životnímu prostředí
 - ▶ Komoditní i nekomoditní výstupy
 - ▶ Zemědělství založené na malém a středním podnikání rodinného typu
 - ▶ Provázání s rozvojem venkova
 - ▶ Produkce kvalitních bezpečných potravin
-
- ▶ „Český model zemědělství“
 - ▶ Vysoká koncentrace výrobních zdrojů
 - ▶ Rozpor mezi vlastnictvím a užíváním půdy
 - ▶ Polarizace ve výkonnosti podniků, nízká přidaná hodnota
 - ▶ Struktura využití půdy a alokace výroby neodpovídá přírodním a klimatickým podmínkám
 - ▶ Vysoký podíl orné půdy
 - ▶ Závislost na dotacích, nevhodné cílení
 - ▶ Neudržitelné hospodaření s přírodními zdroji
 - ▶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/by_country/documents/cap-in-your-country-cz_cs.pdf


AKTUÁLNÍ PŘÍNOSY ZEMĚDĚLSKÉHO ODVĚTVÍ EU



SZP po roce 2020 COM (2017)713 final

- Inteligentní, moderní a udržitelná
- Cíle
 - podporovat inteligentní a odolné zemědělské odvětví
 - zintenzivnit ochranu životního prostředí a opatření v oblasti klimatu a přispět k plnění cílů EU týkajících se životního prostředí a klimatu
 - posílit sociálně-ekonomickou strukturu venkovských oblastí
- Jinými slovy
 - Zjednodušení, ozelenění, mládí, preciznost, spravedlivá nákladnost





SZP po roce 2020 (návrhy)

https://ec.europa.eu/czech-republic/news/180601_spolecna_zemedelska_politika_cs

► 1. Nový způsob práce:

- Více flexibility při využívání přidělených prostředků
- Strategické plány
 - Rozdělení finančních prostředků dle potřeb státu ke splnění cílů EU
 - Schválení Komisí

► 2. Spravedlivější zacházení díky lépe zaměřené podpoře:

- Přímé platby ANO, vnější konvergence
- Degresivita a zastropování přímých plateb
- Vyšší podpora malých a středních farem a pomoc mladým zemědělcům

► 3. Větší ambice v oblasti životního prostředí a klimatu:

- Podmínkou pro vyplacení přímých plateb bude splnění požadavků v oblasti životního prostředí a klimatu.
- Každý členský stát bude povinen nabídnout ekologizační režimy, kterými by podněcoval zemědělce, aby nezůstali jen u povinných požadavků. K financování těchto režimů se v každé zemi použije část prostředků přidělených na přímé platby.

► 4. Větší využívání znalostí a inovací:

- 10 miliard eur na výzkum a inovace v odvětví potravinářství, zemědělství, rozvoje venkova a biohospodářství v rámci programu EU Horizont Evropa
- Větší digitalizaci venkova



Nový legislativní rámec - návrhy

- ▶ Návrh nařízení o **strategických plánech SZP**
- ▶ Návrh nařízení o **financování, řízení a sledování SZP**
- ▶ Návrh nařízení o **společné organizaci trhů se zemědělskými produkty**

- ▶ Informace z Ministerstva zemědělství
 - ▶ https://www.zscr.cz/media/upload/1529649384_szp-po-roce-2020-belinova.pdf
- ▶ Informace z Evropské komise
 - ▶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/cap-post-2020-environment-benefits-simplification_en.pdf
- ▶ Informace z Rady EU
- ▶ Informace z EURactiv
 - ▶ https://www.cema-agri.org/images/publications/brochures/CAP_2021-2027_Study_2019_12.pdf